

వ్యక్తావ్యక్తంలో యుద్ధం

[కథానిక]

= శ్రీ వై. వి. రమణమూర్తి =

మూలతికి, భాస్కరానికి మొట్టమొదట ఎలా పరిచయమైందో ఎవరికీ జ్ఞాపకంలేదు. పరిచయమైన మొట్టమొదటి రోజుల్లో ఇద్దరూ అనేకవిషయాల్లో భిన్నాభిప్రాయాలు కలిగివుండి తెగవాదించుకునేవారు. అతనికి పనేమీ లేదు. డబ్బు కావలసినంత వుంది తిని కూర్చోడానికి. మాలతిభర్త ఆఫీసుకి పోగానే దానికి కావలసినంత తీరిక.

తనకూ నిజంగా మనస్సు వుందనీ, దానికి స్వతంత్రంగా ఆలోచించే శక్తి వుందనీ ఇప్పటివరకూ తెలుసుకోలేని మనఃష్యుల్లో భాస్కరం ఒకడు. అతని కెప్పడూ తన అభిప్రాయాలమీద నమ్మకం లేదు. రాజకీయ విషయాలనుగురించి ఆలోచించడాని కుక్కర్చుని చివరికి గాంధీగారి పటందగ్గిరికెళ్లి ఆయనమీద ఆభారం వదిలేసి వచ్చి పడకుంటాడు సుఖంగా. మాలతి అంచేతనే ఇతన్ని వేళాళాళం చేస్తుంది.

మాలతి చదువుకున్న పడుచు. భర్త ఈశ్వరావు ఒక ఫరమ్ లో ఉద్యోగిగా వుంటున్నాడు. ఆస్తికూడా వుంది. భాస్కరం వీళ్ళింటికి వచ్చి పోతూవుండడంతో భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సమస్యదగ్గర ప్రారంభమైన పీఠ యుద్ధంలో కొన్నాళ్ళకు సంధి కుదిరింది. భాస్కరం వాళ్ళింటి కొచ్చేటప్పటికి తన నల్లని విశాల నయనాలతో ఆమె స్వాగతం ఇస్తుంది. ఆమెభర్త చిరునవ్వుతో ఆహ్వానిస్తాడు. అందరూ కలిసి కులా

సాగా కాలాన్ని మరిచిపోయి గడుపుతారు. భాస్కరానికి వాళ్ళ యింట్లోనూ, వాళ్ళ హృదయాల్లోనూ కూడా కావలసినంత చోటు దొరికింది. వాళ్ళ దగ్గరున్నంతసేపూ స్వర్గధామంలో వున్నట్టు భావిస్తాడు భాస్కరం. అతను మంచి చిత్రకారుడుకూడాను. అతను మాలతిని చూడకుండా ఒక్కక్షణం వుండలేదు. తనకు పనేం లేదుకనక పగలంతా ఈశ్వరావు గారింట్లోనే గడుపుతాడు. ఈశ్వరావుకూడా భాస్కరాన్నెంతో వజ్రగా ప్రేమించాడు. భాస్కరం అంటే అతనికి ప్రాణం. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే — ఆ ముగ్గురి శరీరాలు మాత్రమే వేరు. మనస్సు ఒకటే.

మాలతంటే తన కెందుకో అంత ప్రేమ. భాస్కరానికి అర్థంకాలేదు. అసలా ప్రేమస్వరూపం ఎలాంటి దోకూడా అతను అవగతం చేసుకోనూలేదు. అందుకు ప్రయత్నించనూ లేదు. మాలతి తనను విపరీతంగా ఆకర్షిస్తుందనిమాత్రమే అతనికి తెలుసు. అది ఎలాంటి ఆకర్షణో అతనికి తెలీదు.

బాగా బారెడు పొద్దెక్కింది. మాలతికి ఇంటి పనుల అడావిడిలో ఇంతవరకూ తలదువ్వుకోడం పడలేదు. ఇప్పుడు తలదువ్వుకుని నీళ్ళుపోసుకుని, చీరకట్టుకుని బీరువాఅద్దంలో తన ప్రతిబింబం చూసుకుంది. మాలతి నిజంగా జగదేకసుందరి. ఆమెప్రతిఅంగం లోనూ తరుణయావనం తొణికిసలాడుతోంది. తన అందానికి తనే ముగ్గురాలై పోయింది. అద్దంలో ప్రతిబింబం చూసుకోగానే ఆమె కొకవిధమైన ఉత్సాహం,

* వ్యక్తావ్యక్తం—Sub-consciousness.

మనోబలం వచ్చినట్టయింది. వదనం ఆనందంతో మెరిసి పోయింది. ఆనందరేఖ లింకా ఆమె పెదవులమీద నాట్యం ఆడుతూనేవున్నాయి. "మాలతీ" అన్నపిలుపు విని వెనక్కు తిరిగిచూసింది.

అప్పుడే లేచి కళ్ళు సులుముఖంతూ వచ్చినట్టున్నాడు భాస్కరం! కేర్లెస్ (అజాగ్రత్త) గా వదిలేసిన జాట్టూ, అతనూ! తిన్నగా వాళ్ళు పడుకునే పందిరిమంచంమీద కూర్చున్నాడు వెళ్ళి. ఎవరి నోటినించి మాటలేదు. ఆమె ఆశ్చర్యంతో మాట్లాడలేక పోతోంది. ఏమంటే ఇంతవరకూ అత నెప్పుడూ ఆ పందిరిమంచంమీద కూర్చోలేదు. ఎన్నోమాట్లు ఈశ్వర్రావు కూర్చోమన్నా కూర్చోనన్నాడు. "వాళ్ళు పడుకునే మంచంమీద నేను కూర్చోకూడదు. తప్ప" అని అతని అభిప్రాయం. అలాంటివా డివేళ ఇలా ప్రవర్తించాడేమిటి అని ఆమెసందేహం.

"నువ్వు చాలా అందంగా వున్నావు మాలతీ. ఈ గది అంత బంగారపుగీరానినట్టు ఎలా వుందో చూడు! అలాగే నువ్వో ఒక్క తుణు—" అని తన సెక్చిఫుక్లకం తీసి పెన్నిలుతో బొమ్మ రాయడం మొదలెట్టాడు. మాలతికి అతని ప్రవర్తన ఏమీ అర్థం కాలేదు. కాని అక్కణ్ణుంచి కదలేకపోయింది. అలాగే నిలబడింది. బొమ్మ గియ్యవం పూర్తయ్యాక భాస్కరం తలెత్తిచూశాడు. మాలతి ధైర్యంచేసిఅడిగింది. "ఏమిటి పొద్దున్నే వచ్చావు?"

"ఏమో. నే వచ్చినపని మరిచిపోయాను....." అంటూనే చెప్పడం ఆకేసి బొమ్మకేసి పరీక్షగా చూడడం ప్రారంభించాడు మళ్ళీ.

చేతిలో వున్న రవిక కుర్చీచేతికి వేసికొట్టి చితాకుగా వున్నట్టు "మ్. అబ్బ! ఎందు కొచ్చావ్ చెప్పనూ చంపక" అంది మాలతి.

అతను తలెత్తి చూశాడు. "కోపం వచ్చిందా? ఏం చేసినా చెయ్యి. జ్ఞాపకంరావడం లేదు—కాని చూశావా. ఇంతవరకూ ఎప్పుడూ నీ బొమ్మలు గియ్యనే లేదు. చూశ, ఇది నీకు ప్రెజెంట్ చేసా..."

"అయితే నీతో కూచోడానికి తీరికలేదు. దొడ్లో పనుంది. జ్ఞాపకంవచ్చినప్పుడు అక్కడికి వచ్చి చెప్ప. నే వెదుతున్నా."

"మాలతీ!"

వెనక్కు తిరిగిచూసింది. భాస్కరం దగ్గరగా వస్తూ అంటున్నాడు. "ఏం లేదు. నిన్ను చూడాలనిపించింది, వచ్చేశాను—మంచిఫలీతం ఈసెక్చిఫ్ వేసుకున్నాన....."

మామూలుగానే అనేస్తున్నాడు. "కాని నువ్వు నన్నంతగా ఆకర్షిస్తా వేం మాలతీ? నువ్వంటే ఏమిటో—..."

తన మనస్సులో ఆందోళనంతా కళ్ళల్లో చూపిస్తూ మాలతి ఏమీ మాట్లాడలేక నుంచునిపోయింది. వచ్చిన పని మరిచిపోయానంటే ఆమె అంత ఆశ్చర్యపోలేదు. అది అతనికి మామూలే. కాని ఈ ప్రశ్న అతనేవుద్దేశంతో అడుగుతున్నాడు?

"మరీ చిన్నపిల్లాడివైపోతున్నావ్, ఏమి టామాటలు భాస్కరం?" అని గదిమింది. భాస్కరం సూటిగా దాని కళ్ళల్లోకి చూశాడు. "నీ కలా తోచిందికదూ. సరేతే" అన్నట్టున్నాయి ఆ చూపులు.

"క్షమించు భాస్కరం" అనా లనుకుంది. నోటి చివరికి వచ్చిందికూడాను. ఇంతట్లోకే భాస్కరం గబ గబా గుమ్మం దాటిపోయాడు. అతని కళ్ళల్లో బాధ కనుపించింది.

"భాస్కరం!" అని కేక వేసింది.

కాని అప్పటికే అతను గుమ్మం దాటిపోయాడు.

ఆ వేళ అతను మళ్ళీ వాల్లింటికి రాలేదు. ఈశ్వర్రావు రెండుమూడుసార్లు ఆఫీసునించి కబురంపేడు "మాలతి కేం తోచదు. కాస్త మాయింటి కెళ్లి కబుర్లు చెప్పకోండి" అని. అయినా అతను రాలేదు.

మర్నాడు పొద్దున్న ఇంకా పెందర. కే భాస్కరం మాలతిగదిలోకి వచ్చాడు. మాలతి ఇంకా పక్కమీదే పడుకునివుంది, బద్ధకంగా, తలుపు తీసేవుంచి. అతను రావడం చూసి లేచి బీరువాఅద్దంలో చూసుకుని

బొట్టు దిద్దుకుంది. అతను ఆశ్చర్యంతో దానివంక చూస్తూ అడిగాడు.

“ఈశ్వరం ఊళ్లో లేదా? ఇంత ఇల్లా నువ్వొక్కర్తే కాపలా కాశావా రాత్రంతా?”

“అవును. నిన్న సాయంత్రం వెళ్లారు” అంది వెనక్కి తిరక్కుండానే.

“అరె! నాకు కబురంపకపోయావా? సాయం పడుతుండుకు వచ్చేవాణ్ణే!”

మాలతి వెనక్కి తిరిగింది. దాని పెదవులు వణికి పోతున్నాయి. అతను నిన్న అలా వెళ్లిపోడానికి అర్థం తెలియలేదు. ఇవేళటి ఈ అకారణదయకూ అర్థం తెలియలేదు దానికి. భాస్కరం ముఖంలో మాత్రం ఏమార్పు లేదు. మాలతి పెదదులో ఎన్నెన్నో ఆలోచనలు పరుగులు తీశాయి. ఒక వందసమాధానా లాలోచించింది. “నీ సహాయం అవసరంలేదు” అందా మనుకుంది. కాని వెంటనే నిన్నటి అతని ముఖం జ్ఞాపకంవచ్చి ఇంత చిన్నవిషయానికే నొప్పించడం ఎందుకనుకుంది. అంచేత తేలిగ్గా, “నాకేం భయమా? ఊరికేనే—ఎందుకని కబురంపలేదు” అనేసింది.

“సరేకాని, ఇవేళకూడా ఇంకోస్కెచ్ వేసుకో దాని కొచ్చాను. ఇంకోపోజులో కొంచెంసేపు నిలబడు.”

ఆ అధికారస్వరానికి దానికి కోపం వచ్చి ముఖం కందిపోయింది.

“భాస్కరం, నాకింకేమీ పను లేవనుకున్నావా?”

“అది కాదమ్మా చెల్లాయి—కోపంవస్తే నేనేం చెప్పను? ఎప్పుడూ నీతో మాట్లాడాలనీ, నీదగ్గరే వుండాలనీ వుంటుంది. ఇలాంటి పనేవో చేస్తూ నీదగ్గరే చాలాసేపు కూచోవాలనిపిస్తుంది. నీ కిష్టంలేదుకదా. నే వెళ్లిపోతాలే...” అంటూ లేచాడు. మాలతేమీ మాట్లాళ్ళేదు. వెళ్లిపోతున్నాడు. అయినా అదేమీ మాట్లాళ్ళేకు.

“చెల్లాయి!” అని అతను చేసిన సంబోధనమీదే వుంది దాని దృష్టంతా. అత నెప్పుడూ దాన్నలా పిలవలేదు—ఆశ్చర్యంకాదా?

ఇలా ఆలోచించుకుంటూ నూతిదగ్గరికి వెళ్లిపోయింది. కాని చేసే ఏ పనిమీదా దృష్టి నిలవడంలేదు. భాస్కరం రాకకూ మాటలకూ అర్థం ఏమిటి? ఆత నొక రకం పిచ్చిమనిషి అని దానికి తెలుసు. కాని అతని మాటల్లో అర్థంలేకపోలేదని దాని నమ్మకం. తనను అత నెలా ప్రేమిస్తున్నాడు? చెల్లెలిగానా—లేక.....

బహుశా తనమీద ఆతనికి మరోభావమే వుండేమో. తనంత అందకత్తె ఎక్కడా వుండదని చూసిన వాళ్లంతా వప్పుకుతీరతారు—తన అందం చూసి అతను కామించడం లేదుగదా—అతన్ని చూస్తే దానికి జాలి పుట్టుకొస్తోంది.

౨

అబ్బ! ఎంత గడిచిడి చేశావు పదిరోజులు— నాలుగురోజులు ను వ్యసలు బతకవనుకున్నాం. ఎంతకని చేశావు! జరం వొచ్చినసంగతి నాదగ్గర దాచా లనుకున్నావా? కబురుచెయ్యకూడదేం?” అని కళ్లంట నీళ్లు కుంది మాలతి.

భాస్కరం ఇంకా నీరసంగానే వున్నాడు. తన మంచంమీదే కూచునివున్న మాలతిముఖం చూసి అతనికి ఏడు పొగిందికాదు.

“మాలతీ, నేనంటే నీకు కోపం వొచ్చింది కాదా?”

మాలతి బావురుమని ఏడవకపోయినా అంతపనీ చేసింది. భాస్కరాని కెవరూ లేరని అది ఈమధ్యనే తెలుసుకుంది. భాస్కరం జ్వరంతో పడిపోయిన రెండురోజులకు ఆసంగతి తెలిసి ఈశ్వరం తీసుకొచ్చాడు. ఈ పదిరోజులూ మాలతే అతనికి సేవచేసి, చెల్లెల్లాగ కాపాడింది. వాడి నిస్సహాయత్వం చూసి దానికి జాలేసింది. వాడి జుట్టు సవరిస్తూ “ఎందుకోప్పడతాను? నువ్వంటే నాకు ఎంతప్రేమో తెలుసా” అంది కన్నీరు తుడుచుకుంటూ.

వాల్మీకీ తన కంఠగా సేవచేసినందుకు కృతజ్ఞత తెల్పుడు భాస్కరం.

ఒకనాడు మాలతి ఒంటరిగా నూతిదగ్గర నీళ్లు తోడుతోంది. భాస్కరం వచ్చాడు. ఇద్దరూ ఏవేవో మాట్లాడుకున్నారు.

“నీ కీ ఒంటరితనం దుర్భరమనిపించడం లేదా భాస్కరం?” అంది.

“ఏం చెయ్యమంటావు మాలతీ.....” అతను మరి మాట్లాడలేదు.

ఈ ఎదురు ప్రశ్నలో ఎంతో హృదయవేదన వుందనీ, ఎంతో బాధాయుతమైన అతని జీవిత గాథ నిక్షిప్తమైవుందనీ మాలతి గ్రహించింది. జాలిగా నిట్టూర్చింది.

“నా గొడవ కేం గాని, మాలతీ, చూడు-నీ బొమ్మలు పూర్తిచేసి తెచ్చా. చూడు ఎంత అందంగా వున్నావో ఈపోజుల్లో—ఇవి నీకు ఇస్తున్నా. పుచ్చుకుంటావు కాదూ వద్దనకుండా...?”

“ఎందుకు వద్దంటాను భాస్కరం?”

* * *

చాలా రాత్రయింది. శరత్కలచంద్రుడి కిరణాలు దాబా మెట్లపక్క ఆనుకునివున్న రాధామనోహరపుతీగల సందుల్లోంచి మెట్లమీద పడుతున్నాయి. భాస్కరం దాబా ఎక్కబోతూ ఆ వెన్నెల్లో పాల గచ్చులా మెరిసే ఆ మెట్లదగ్గర ఒక్క క్షణం నుంచుని పోయాడు. అతను కళారాధకుడు. అందమైన ప్రతీ విషయం అతణ్ణి ఆకర్షిస్తుంది. ఇంతలో “భాస్కరం!” అన్న కేక.

ఎదురుగా గుమ్మం దిగి మెట్లదగ్గరికి శరల్ల క్షీలా వస్తున్న మాలతి! అతను ఆశ్చర్యపోయాడు. “మాలతి... ఇంతరాత్రివేళ... ఇక్కడికా!” అనుకున్నాడు.

ఆ సమయంలో మాలతి అతని కళ్లకు ఎంతో అందంగా కనుపించింది. ఆమె కట్టుకున్న చీరా, తోడిగిన రవికా, ఆలంకరించుకున్న విధానం—ఆ రంగుల వివరాలు—అతని కంఠగా గుర్తులేవు. కాని

సమగ్రమైన సౌందర్యదేవత అతని ముందు నుంచున్నట్టు భావించాడు. మాలతి ఉత్సాహంతో ఒక్కపరుగులో వచ్చేసింది మెట్లదగ్గరకి. భాస్కరంచేతులు పట్టుకుని “నీ కోసమే వచ్చా” అంది.

“మాలతీ... నువ్వు... ఇంతరాత్రివేళ...”

“ఆ! నేనే—రేపు నా పుట్టినరోజు. డిన్నర్ పార్టీకి రావాలి నువ్వు—రేపు స్వయంగా పిలవడానికి తీరిక కాదని ఇప్పుడే వచ్చాను. రేపు నా స్నేహితు రాళ్లు కొందరు వస్తారు. వాళ్లతో మాట్లాడే ఓడిపోవడానికి సిద్ధంగా వుండాలి నువ్వు...”

“ఇప్పుడు ఈశ్వరం ని న్నెలా రానిచ్చాడు?... రానిచ్చాడా?”

“వెళ్లొద్దనే అన్నారు. కాని నేనే వచ్చేశాను”

ఒక్కసారిగా ఆలోచనలో పడిపోయి—

“వెళ్లొద్దన్నాడా-అలాగా-అయితే నువ్వెందుకొచ్చావు?”

“అబ్బ! దాని కేం గాని, నువ్వొస్తావుకదూ.”

విలాసంగా అతని చేతులు పట్టుకు లాక్కాడుతోంది. మెట్లదగ్గర్నుంచి అయిదారుగజాలు నడిచాడు పరధ్యాన్నంగానే. హఠాత్తుగా ఆగిపోయి మాలతి గండు చేతులూ పట్టుకున్నాడు ఉద్వేగంతో వణికిపోతూ...

“మాలతీ—నిన్ను క్రేమిస్తున్నాను.” అన్నాడు.

భాస్కరానిక్కూడా క్రేమంటే తెలుసా? మాలతి తన చేతులు విడిపించుకోబోయింది. అతను దీనంగా అడిగాడు.

“మాలతీ, నన్ను క్రేమించడం లేదా?”

“ఛీ! నన్ను వొదులు...” విడిపించుకుని మాలతి గబగబా వీధిలోకి వచ్చేసింది. ఆ మెహృదయం సంతోషితమైపోయివుంది. భయంతో వణికిపోతో ఇంటివైపు పరుగెత్తింది. ఆ సమయంలో భాస్కరం అన్న మాటల్ని ఆది మరిచిపోలేదు.

“ఎందు కలా భయపడతావ్? నేనేం రాక్షసుణ్ణా—అయితే వెళ్లవచ్చు. వెళ్లు.”

తిన్నగా తన పడకగదిలో మంచంమీది కల్లి బోర్లా పడుకుని ఏడవడం మొదలెట్టింది. అవతలగదిలో

ఈశ్వరం ఇంకా ఏదో రాసుకుంటూనే వున్నాడు. దాని కన్నీళ్లతో దిండు అంతా తడిసిపోయింది. ఓదా ర్చేవా రెవరూ లేకపోవడంచేత కొంత ఉద్వేగం తగ్గి కాస్తేపటికి మాలతి తలెత్తిచూసింది. రేగిపోయిన జుట్టు చెమటకి చెరిగిపోయినబొట్టు! తనదేనా అద్దంలో ప్రతి బింబం? భాస్కరం తనకు అవమానం చేశా డనకుంది కొంతసేపు. కాని ఎంత వెళ్లివాడైనా ఆతనికిమాత్రం హృదయం లేదా? ఇతరమానవుల ప్రేమని కోరడా? మానవహృదయాలను మధించివేసే మహత్తరకార్యాల నిలాంటివాళ్లే ఒక్కొక్కసారి చేస్తారా—అనుకుంది. ఈశ్వరం వచ్చి పలకరించాడు.

“ఏడుస్తా వేం మాలతీ...”

ఏం చెప్తుంది? కన్నీళ్లు తుడుచుకుంది...తడ బడుతూ...ఈశ్వరంకూడా గుచ్చి అడగనూలేదు. ఇది కొంత విచిత్రంగానే వుంది.

మర్నాడు తెల్లారకట్ల లేచి మేడకిటికితలుపు తెరిచేసరికి ఆ మసకచీకట్లో భాస్కరం ఇంటిముందు బండీ, అందులో సామాను వేస్తోన్న నాకరూ కనిపించారు. మాలతిప్రాణం తల్ల శిల్లిపోయింది. భాస్కరం ఎక్కడికో వెళ్లిపోతున్నాడు. నిన్నరాత్రి తనలా వచ్చేసింది—భాస్కరాన్ని విడిచి ఒకరో జుండలేదు అది ఈ ఏడాదినించీ.

“సంగతేమిటో కనుక్కునివస్తారా?” అని ఈశ్వరా న్నడిగింది. “ఏముంది, ఎక్కడికో వెళ్తున్నట్టున్నాడు. వాడే తిరిగొస్తాడు” అన్నాడు తనపని చూసుకుంటూనే ముభావంగా.

“అయితే నేనే వెడతాలెండి”

“మాలతీ, ఆగు, వీల్లేదు. ను వెళ్లడానికి వల్ల కాదు.”

ఈశ్వరం రుద్రరూపం దాల్చి ఇలా ఆదేశించాడు. మాలతి కొంచెం భయపడింది. అప్రయత్నంగా దానికి ఏడుపొచ్చేసింది. భాస్కరాన్ని ఇంక చూడననీ, భర్తకోపం చూసీ. తలొంచుకు నిలబడింది. రెండు నిమిషాలెవరూ మాట్లాడలేదు.

“నీ కన్నీళ్లు అందరి కన్నీళ్లలాంటివి కావు—వెళ్లు మాలతీ—వెళ్లు—నేనడ్డగించను...నీ పుట్టిసరోజు నాడు నీకు కష్టం కల్గించను. వెళ్ళు మాలతీ...” అన్నాడు మళ్లీ ఈశ్వరం.

బెదుకతోన్న కళ్ళతో, సందేహంతో ఆతని కళ్లల్లోకి చూస్తూ కదలకుండా నుంచుంది మాలతి. అది చూసి ఆత నన్నాడు :

“వెళ్ళు మాలతీ. ఆలస్యంచేస్తే వాడు వెళ్ళిపోతాడు—ఒకమాట—వాడు నీకిచ్చిన పటాలు తిరిగి ఇచ్చేయ్యి. పట్టుకెళ్లు—ఊరి. నిన్నరాత్రి జరిగిందంతా నేను చూశాను. అయినా ఆ పటాలు అట్టేపెట్టకోడం మంచిదికాదు.”

అంటూ అక్కణ్ణుంచి వెళ్లిపోయాడు ఈశ్వరం.

మాలతి భాస్కరంగదిలో కాలుపెట్టేసరికి—ఆతను ఈశ్వరంపోటోను కిందపారేసి ఒద్దలకొట్టి కళ్ళతో తొక్కుతూండడం చూసేసరికి దానికి ఎదురురొమ్ముమీద కుంపటిపెట్టిన ట్టుయింది. ఏడవడం మొదలెట్టింది. ప్రాణన్నహితుణ్ణి కళ్ళతో గౌరవిస్తున్నాడు!!!

“భాస్కరం, ఆఫోటోకాదు. ఇలా రా. ఇదిగో నా మంగళనూత్రం నీకాళ్ళకింద నలిపిపారెయ్యి. నీకని తీరుతుండేమో.”

ఏడుపు దిగమింగి, శాంతంగా-గద్దదస్వరంతో ఈమాటలంది. తేజస్వంతం, గంభీరం అయిన ఆముఖం కేసి ఆతను చూడలేకపోయాడు.

“క్షమించు మాలతీ.....

“మాలతీ, మళ్లీ వచ్చావేం? ఎలా వచ్చావు?”

మాలతి తన రెండుచేతుల్లోనూ ముఖం దాచుకుని ఏడవడం మొదలెట్టింది. “నిన్ను చూడకుండా ఒక్కరో జుండలేను భాస్కరం. నువ్వెళ్లిపోతే ఎలా-నిన్నరాత్రి నాప్రవర్తనవల్లనా ను వీవూరు విడిచి పోతూంటా?—వెళ్ళకు, ఇక్కడికి వస్తోంటే ఆయ నెలా కేకలేకారనుకున్నావు! నిన్నరాత్రి నువు చేసినపని ఆయన చూశారు. నావెనకాలే వచ్చి. ఆమ్మో!”

అని ఏద్యమం మొదలైంది. మాలతి ఏడిస్తే కూడా అందంగానే వుంటుంది. "నన్ను వెళ్ళొద్దనా నీకోరిక? నే నెక్కడవున్నా నీక్షేమం తెలుసుకుంటూనే వుంటాను మాలతీ— నిన్ను ప్రేమిస్తోనేవుంటాను—"

"అక్కర్లేదు. నా కేం చెప్పక్కర్లేదు. నన్ను గురించి మళ్ళీ తలచకుండానే వుండు. అదే మంచిది. ఏమంటే, నీసన్నిధిసుఖం కోల్పోయిన నేను— ఆ సుఖాన్ని గురించిన జ్ఞాపకాలతో తృప్తిపడమంటే పడలేను." అంది నిరాశగా.

గడ్డం పట్టుకుని బుజ్జిస్తో అన్నాడు. "ఈశ్వరం ఈర్ష్యపడుతున్నాడు కాదూ—కోపం తెచ్చుకున్నాడే? అయితే నే నెండు కీచూరు విడిచిపోవాలి? నే పోనే పోను— నువ్వింటి కెళ్ళు మాలతీ....."

ఈ మాట లనేటప్పు డతని ముఖంలో ఈర్ష్య, కుటిలత్వం ప్రస్ఫుటం అవుతున్నాయి. మాలతి వాటిని గ్రహించింది. ఉత్తరక్షణంలో అవి ఆముఖంలో లేక పోవడంకూడా చూసింది. కాని భాస్కరంమన స్నేహగ పనిచేస్తోందో ఏమీ తెలుస కోలేకపోయింది. భాస్కరంలో ఈ మార్పుకు కారణం తను ఈశ్వరంసంగతి చెప్పడమే. "ఎంత తెలివితక్కువగా ఏడుస్తూ అదంతా చెప్పేశాను!" అనుకుంది.

"నిన్నటి నాప్రవర్తనకు తుమించు భాస్కరం. నాహృదయం కలిగిపోయివుంది— కర్తవ్యనిశ్చయం చేసుకోనీ. అయితే నువ్వు వెళ్ళవుకదూ—"

"వెళ్ళను. కాని మాలతీ, ఒక్కటి మాత్రం జ్ఞాపకం పెట్టుకో. నేను నీపాదాలదగ్గర ప్రేమభిక్షార్థినై వుండను. నిజానికి నిన్ను నేను ప్రేమించడం లేదు. కాని ఏదో నే నెరగని నాలోని కోరిక నవ్వంటే అభిమానించేటట్టు చేస్తుంది. విన్నావా మాలతీ" రోషంతో అన్నాడీమాటలు.

మాలతి జాలిగా, స్నేహంగా అడిగింది: "అయితే పాపం నన్ను ప్రేమించడం లేదన్నమాట?"

"అవును. కాని నువ్వెందుకు వచ్చా విప్పడు?" అన్నాడు ప్రశాంతముఖంతో.

"ఏం లేదు. వెళ్లిపోతున్నావంటేను—"

"కద్దని చెప్పడానికే వచ్చావా?"

ఎంత అహంభావం? మాలతి ఆశ్చర్యపోయింది.

"కాదు— సాగనంపడానికే వచ్చాను. నిన్ను చూస్తే జాలేస్తుంది భాస్కరం. వెటివెటివేమి లెయ్యక ఉండు— రా మా యింటికి—"

ఈమాటలు అని మాలతి తిరిగి వెళ్లిపోయింది. దాని కాళ్లు తడబడుతూ ఉండడం భాస్కరం గ్రహించాడు. అది వెళ్ళేటప్పు డత నిలా అన్నాడు:

"నన్ను గురించి జాలిపడ్డొస్తు మాలతీ. కాని ఎన్నడూ నేనంటే నీకు కోపం రాకుండావుండాలని ప్రార్థిస్తాను. చాలా తప్పులు చేసివుంటాను. వాటిని తుమించే విశాలహృదయం నీది...."

ఇవన్నీ మాలతికి బహుశా వినపడిఉండవు. నాకరు బండిలో సామాను తెచ్చి ఇంట్లో పెట్టాడు.

మాలతిమాత్రం భాస్కరంప్రవర్తనకు అర్థం అలొచిస్తూనే కాళ్లుతడబడుతూ వెళ్ళింది.

3

శిశ్యుర్రావే వెళ్లి భాస్కరాన్ని భోజనానికి తీసుకొచ్చాడు బలవంతం చేసి. మాలతి ఇవేళ ఇరవై ఒకటోఏట పాదంపెట్టింది. మధ్యాహ్నం తాను ఊరికి వెడుతూ భాస్కరాన్ని రాత్రికి అక్కడే పడుకోమని చెప్పిపోయాడు ఈశ్వరం. ఆవేళ పగల్గూ మాలతిని పలకరించడానికూడా ప్రయత్నించలేదు భాస్కరం. రాత్రి భోజనందగ్గర మాలతి అంది:

"అన్నంకూడా సరిగ్గా తినవేం? నిన్ను చూస్తే జాలేస్తుంది."

"అలాంటిది అనవసరం" అన్నాడు కరుగ్గా. మాలతి నవ్వింది కిలకిలా.

"నువ్వు నన్ను ప్రేమిస్తున్నా ననుకుంటున్నావేమీ—నీఅభిప్రాయా లెప్పుడూ సరైన పాపాన పోలేదు...."

"నాస్థితి నీకు వేళాకోళంగా కనిపిస్తోందికదూ మాలతీ."

మాలతికి కళ్ల నీళ్ల పర్యంతం అయింది. ఒక్కొక్క సారి ఒక చిన్నమాట చాలు మనస్సుకు నూటిగా తగిలి ఏడ్చు తెప్పించడానికి.

“క్షమించు భాస్కరం, నాకు మాత్రం హృదయం లేదా?”

* * * *

మాలతి ఆరాత్రి నిర్మలంగా ఆలోచించడం మొదలెట్టింది. తను ఈ పరిస్థితుల్లో ఏం చెయ్యాలి—దానికి భాస్కరంమీద వున్న ప్రేమ స్వచ్ఛమైన సోదరీప్రేమ. తనను ప్రేమించే హృదయం, తనను గురించి జాగ్రత్తతీసుకునే మనిషి లేకుండా భాస్కరం ఎలా జీవితం గడుపుతాడు? తను కోపగిస్తే—అతను పాపం అమాయకుడు—ఇంతకూ తన్నెలాగ ప్రేమిస్తున్నాడు? తనను చెల్లాయిలా చూడడంలేదా? తనను కామిస్తున్నాడా?

ఈ ఆలోచన కలిగేసరికల్లా—అసహ్యంతో, భయంతో, ఇంకా ఎన్నిటితోనో దాని వొట్టె జలదరించింది. “భీ—భాస్కరం నా అన్నయ్య” అనుకుంది.

“తమని అందరూ ప్రేమించాలి అని ప్రీలు ఉబలాట పడతారు. తీరా ఇలాంటి సమస్యల్లోనో—లేక విసుగులోనో—పడతారు. నా కీస్థితి తప్పించవా భగవాన్—”

బోర్లా పడుకుని ఏడవడం ప్రారంభించింది.

“మాలతీ, ఏడుస్తున్నావా?”

మాలతి వెంటనే మంచంమీద లేచి కూర్చుంది. ఆ కూర్చోడంలోకూడా కళారాధకుడైన అతను విలాసాన్నే చూడగలిగాడు.

గదిగోడలకు నీలిరంగు. గదిలో బయ్య నీలిరంగుది—ఆరంగులో ఆమె తెల్లనికేరం, తెల్లనిదుస్తులు, అందం, నవతరుణ్యం—ఎవరినైనా మోహపరవశులను చేసి మత్తెక్కించితీరతాయి.

“నవ్వు చాలా అందంగా వున్నావు మాలతీ. నీ నవ్వులెలుగులో నే నీ ప్రపంచాన్నే మరిచిపోతాను. నీ అందాన్ని నాకళ్లతో తాగేస్తాను. నిత్యం ఈ నీ

రూపం నాకళ్లముందు నాట్యం చేస్తూంటే ఎంత హాయి!” అంటున్నాడు భాస్కరం.

మాలతిముఖంలో నిశ్చలత్వం అధిష్టించింది. నిశ్చలంగా, నెమ్మదిగా నిశ్చయించుకుని, ఆ నిశ్చబ్ద వాతావరణాన్ని భంగపరుస్తూ ఇలా అంది:

“భాస్కరం! నేనూ నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను.”

ఆమెకంఠంలో గద్దనిక ఇంకా పోలేదు.

మరొకరైతే—ఆ అర్ధరాత్రివేళలో ఒంటరిగా వున్న మాలతి అంతటిసొందర్యఖని “నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను”నంటే దగ్గిరికి ఒక్కమాకు దూకి దాని గులాబీ పెదవులమీద ముద్దులవర్షం కురిపించేవారే—

కాని భాస్కరం మాట్లాడకుండా తన గదిలోకి తిరిగివెళ్లిపోయాడు...మాలతి ఆశ్చర్యంతో అలాగే కూచుంది.

“అక్కయ్యా!”

ఆ అర్ధరాత్రివేళ నాగొంతుక అలా వినిపిస్తుంది అది కల్లోకూడా వూహించివుండదు—తలుపు తీసి దుఃఖం పట్టలేక నన్ను గట్టిగా కాగిలించుకుని ఏడవడం మొదలెట్టింది. ఎంత సున్నితహృదయం దానిది! జీవితంలో దానికింకా ప్రేమించతగ్గనా శ్లెసరేనా వుంటే అది నేనే. తన కష్టాలు, సమస్యలు, జీవితంలో ఒడుదుడుకులు నాతోకాక ఎవరితో చెప్పుకుంటుంది? పురుషు లెవ్వరికీ దాన్నర్థంచేసుకునే శక్తి లేదు. ఉండదు. ఈసంగతంతా పూసగుచ్చివట్టు చెప్పింది.

“నీ సలహా ఏమిటి చెల్లీ? నాకంటే నువ్వెంతో జ్ఞానం కలదానవు. బోలెడు చదివావు. ఈవిషయంలో మీ అక్కయ్యకు కొంచెం సహాయం చెయ్యవూ?”

“నిజంగా చదువుకున్న వాళ్లంత హృదయవిహీనులూ, ఆశారహితులూ లేరు జీవితంలో. మానవ విజ్ఞానంలో ఉన్నతపథాల నందుకుందామని ఎవరికీ ఉండదు కుట్రచెద్దామనేకాని. వాళ్లనిండా కుకు, ఈర్ష్య ఉంటాయి. మానవత్వం ఉండదు వాళ్లల్లో. అక్కయ్యకు వున్న విశాలహృదయం నాకు లేక పోయింది. వెంటనే “భాస్కరాన్ని మన గడవ

వొక్కనివ్వకు" అని నా అమూల్యమైన సలహా యిచ్చాను.

"నిజంగా అలా చేసి నీ అక్కయ్య ఇంకా బతి కుంటుందిలే పిచ్చిపిల్లా?"

అమాటల్లో, అని అనేటప్పుడు దాని కనల వంపులో ఎంత దృఢనిశ్చితాభిప్రాయం వుందీ!!!

"తనని ప్రేమించే ప్రాణి లేక నిత్యం అతని హృదయం పడే బాధను నేనుమాత్రమే వూహించగలను. నీ కలా తెలుస్తుందే చెల్లాయి?"

నిజమే. నా కలా తెలుస్తుంది? చెప్పినా అర్థం చేసుకోలేనేమాకూడా.

మర్నాడు పొద్దున్నే మాబా వచ్చాడు. భాస్కరం అలా వీధులో కళ్లి పదిగంటలకల్లా తిరిగి వచ్చేసరికి—నాళ్లు కలిసి తీయించుకున్న ఫోటోలని ప్రేముల్లోంచి తీసేస్తూ కూర్చున్నాడు మాబావ. అక్కయ్య చూసిందది.

"అంతబాధగా వుంటే పగలగొట్టరాదూ" అంది.

"పగలగొట్టడంకూడా ఎందుకూ, అద్దంకూడా పాడు." గంభీరంగా, వెనక్కి తిరగకుండానే జవా బిచ్చాడు మాబావ.

"పిచ్చాళ్లు చేస్తూ రాపని—కోపం తీర్చుకో దాని కది మార్గం కానేకాదు" అనికూడా అన్నాడు. అప్పుడే వచ్చి గుమ్మందగ్గర నిలబడ్డ భాస్కరాన్ని బావ చూడకుండానే ఈమాట లన్నాడు. భాస్కరం బుర్ర తిరిగిపోయింది. తల రెండుచేతుల్తోనూ పట్టుకుని వెల్లిమంచంమీద తెలివితప్పి పడిపోయాడు.

నేనూ, అక్కయ్య ఎన్నో ఉపచారాలు చేశాక అతనికి తెలివొచ్చింది. సాయంత్రం భాస్కరం ఎక్కడికో వెళ్లిపోతానని ప్రయాణం కట్టేడు. వెంటనే మాబావ—"మాలతీ, ఆ నీపటాలు అతని కిచ్చేయ్యి" అన్నాడు. మాలతి దీనంగా చూసింది. బావకూడా ఆటే బలవంతం చెయ్యలేదు. భాస్కరం వెళ్లి పోయాడు.

నాలుగురోజులు పోయాక అక్కయ్యకు వచ్చిన కవరొకటి బావ విప్పి చదివాడు. చదివేకొద్దీ అతని

ముఖం వికృతాకారం చెందడం ప్రక్కనే వున్న నేను గ్రహించాను. అది నాచేతి కిచ్చి చెప్పాడు.

"పద్మా, మీ అక్కయ్య కియ్యి ఈవుత్తరం. చింపి చదివినందుకు తుమాపణ అడిగాననికూడా అడుగేం." ఇలా అని, ఒక్కతుణం నుంచోకుండా ద్రాయింగురూముకు వెళ్లి పోయాడు.

చదివీచదవడంతోనే మాలతి నిలువునా కూలబడి పోయింది.

"ప్రియమైన మాలతీ,

ఈశ్వరానికి తెలియకుండా మనం కలకత్తా వెళ్లిపోవాం. అక్కడ ఏర్పాట్లన్నీ చేస్తున్నా—వస్తాను—నాతో వస్తావుకదూ—నన్ను ప్రేమిస్తావుకదూ!

నీభాస్కరం."

అప్పటినుంచీ బావ దానితో ముభావంగా ఉంటూవచ్చాడు. మానసికవ్యధతో అది మంచం ఎక్కింది. అంచేత నాప్రయాణం వాయిదాపడింది.

సాయంత్రం తలంటి నీళ్ళుపోసుకుని జుట్టు ఆరబెట్టుకుంటున్నాను, దాబామీద ఇటూఅటూ తిరుగుతూ. పార్లమెంటుమొదలు మెల్లిమెల్లిగా పైకి లేస్తున్నాడు. నామెదడునిండా ఎన్నో ఆలోచన లున్నాయేమో, రెండుమాట్లు పిలిచినా పలకకపోవడంవల్ల బావ మెల్లిగా దగ్గరకు వచ్చి బుజంమీద చెయ్యేశాడు.

"మాట్లాడవేం పద్మా. అక్కయ్యకు మళ్లీ జ్వరం వచ్చేసింది. చూశావా?"

"అగ! ఇవేళేగా పత్యం పెట్టాం—అందుకనే తీరిక దొరికి కాస్త తలంటి నీళ్ళుపోసుకున్నా నాయె—

"ఏం బావా. అక్కయ్యకు తుమించవూ. ఆ దేమీ ఎరగదు బావా. అనవసరంగా వ్యధపడు తోంది. అలా దాని మనస్సు కష్టపెట్టడం నీకుమాత్రం మంచిదా బావా?"—దీనంగా బతికూలినట్లు అడిగాను.

"దామీద నాకేం కోపం లేదు పద్మా. దాన్ని నే ప్రేమించినంతగా ఎవరూ ప్రేమించరు. కాని భాస్కరాన్ని గురించే.....దాని సుఖంకోసం ఏదైనా త్యాగం చేస్తూ పద్మా."

“పద్యా” అన్న అక్కయ్యపిల్లలు వినపడే దాకా ఇద్దరం అలాగే నిలబడివున్నాం. గబగబా మేడ దిగి వెళ్ళాను.....

మర్నాడు అక్కయ్యకు జబ్బు మరీ ఎక్కువైంది. బతకదేమో అన్నంతవరకూ వచ్చింది.

౪

ప్రసమయంలో భాస్కరం ఊకిపడ్డా డాక్టర్లుం చో. సంగతి విని కళ్ళనీళ్లు పెట్టుకున్నాడు. వెంటనే వెళ్లి మంచంమీద కూర్చుని కన్నీళ్ళతో “మాలతీ—నే వచ్చాను—ఇలా చూడు...”

భాస్కరాన్ని డాబామీదికి తీసుకెళ్లాను. నాకు ఏడుపు, కోపం ఆగడంలేదు.

“భీ! నీముఖం చూడకూడదు. నీవల్లే ఇదంతా జరిగింది. మా అక్కయ్య చచ్చిపోతే నీకు సంతోషం కాబోలేం?” అన్నాను.

భాస్కరం ఏమీ సమాధానం చెప్పలేదుకాని ఏడుస్తున్నాడు—అదే సమాధానం నాప్రశ్నకు అన్నట్టు.

“పండంటి కాపరంలో నిప్పులుపోశావేం— మాబావ అలా అనుమానంపడ్డా డంలే, ఇది ఇలా మంచం ఎక్కింది! నీకు దయలేదూ— నువ్వు మళ్లీ మాయింటికి రాకుండా వెళ్లిపో—” ఇంకా ఏమేమో అనేస్తున్నాను కోపంలో ఏడుస్తూ.

భాస్కరంకళ్లలో నీళ్లు ఇగిరిపోయాయి. మార్పు ముఖంలో స్పష్టంగా కనపించింది. మర్నాడు అక్కయ్య బతుకుతుందని మాక్కోరికి నమ్మకంలేదు. అంత్యసందేశా తివ్యవం మొదలెట్టింది. చావు తెలివన్నాగు అందరూ. నన్ను పిలిచి ‘చెల్లీ’ అని కాగిలించుకుని ఏసిచింది.

“నే నెలాగా చచ్చిపోతాను. చచ్చిపోయే ముందు ఒక్క సందేహం తీర్చుకు మరీ పోతాను” అని—

“భాస్కరం! నీమాతలి ఇక వుండదు—ఆఖరు సారిగా నన్నొకసారి—నా నుదురు ముద్దు పెట్టుకుంటావా? మనశ్శాంతితో చచ్చిపోతాను.” అంది.

ఈ వింతకోర్కెకు అందరం ఆశ్చర్యపోయాం. భాస్కరం మాఅందరి ముఖాలకేసీ పరీక్షగా చూశాడు. తల దించేసుకుని ఏడుస్తూ అక్కణ్ణుంచి లేచి వెడుతున్నాడు.

“ఆస, భాస్కరం — మాలతి ఆఖరు కోర్కె తీర్చకుండానే వెళ్తున్నావా?” మాబావే అన్నా డిలాగ—అవును బావే—

భాస్కరం ఆగలేదు. బావకూడా ఆ గది లోంచి లేచి అవతలికి వెళ్లిపోయాడు. బావ చాలా కలవరపడినట్టు కన్పించాడు—చాలా కలవరపడ్డాడు.

ఒకవంక చావుబతుకులమీద వున్న అక్కయ్య-మరొకవైపు బావ కోపం. నేను దుఃఖం ఆపుకోలేక పోయాను. అరగంట అలాగే కూచున్నాను. గట్టిగా ఏడ్చేయ్యాలని వుంది. కాని ఇంట్లో అన్నింటికి పెద్దని నేనే అయిపోయాను. భాస్కరంకూడా వచ్చి మంచం దగ్గరే కూర్చున్నాడు. అక్కయ్యకు కొద్దిగా కునుకు పట్టింది. ఇంజక్షనుచేసి డాక్టరు మళ్లీ కొంచెం ఆశ కల్పించాడు.

తిన్నగా డాబామీదికి నడిచివెళ్లాను. వెనకాలే భాస్కరం వచ్చాడు. “మీరు అక్కయ్యకు చాలా మనస్తాపం కలిగిస్తున్నారు. మాబావ మీలాంటి నీచుడు కాడు. ఆతనిలాంటి విశాలహృదయు లీప్రపంచంలో లేరు. మీపనులు చూసి అత నేమీ ఈర్ష్యపడ్డంలేదు మాలతిప్రేమకు మీ రెక్కువగా పాశ్రులయ్యేరే అని. కాని మీ నీచత్వం చూసిమాత్రం అసహ్యించుకుంటున్నాడు. మాఅక్కయ్యకు మీమీద ఉన్న ప్రేమలో సగమేనా మీకు దానిమీద ఉందా? ఉంటే తక్షణం వెళ్లిపోతారుమీరు.”

“ఈర్ష్యం ఈర్ష్యపడ్డం లేదూ—అవును పడడం లేదు” తనలో త నిలా అనుకున్నాడు వెట్టిగా. అయిదు నిమిషాలు మాట్లాడకుండా మంచుని తరవాత నారెండుచేతులూ పట్టుకుని చాలా సీరియస్ గా అన్నాడు: “నన్ను ముందు నువ్వు క్షమించాలి పద్యా. నే వెళ్లిపోతాను. మళ్లీ మీఎవ్వరికంటా పడనుకూడాను. కాని నే చనిపోయేవేళకుమాత్రం

మాలతిదర్శనం నే కోరుకుంటున్నాను. భగవంతుడి దయవల్ల మాలతి సుఖంగా వుంటుంది—జరం తగ్గి పోతుంది. తప్పులేవన్నా చేస్తే తుమించమని అడిగా నని ఈశ్వరాన్ని నామాటగా అడుగు—మాలతిని నన్ను మరిచిపోమను."

ఈమాట లంటూంటే అతని కళ్ల వెంట నీళ్లు వచ్చాయి. ఎంత కొద్దిరోజుల పరిచయం అయినా నాకూ బాధ అనిపించింది. అలా శూన్యంగా చూస్తూ నిలబడిపోయాను. ప్రకృతిలో పడేసరికి భాస్కరం నాపక్కని లేడు. అక్కయ్యదగ్గరికి వెడుతూంటే— నిద్రపోతోన్న అక్కయ్యకాళ్లకు దణ్ణం పెడుతోన్న భాస్కరం కనిపించాడు.

"ఏం చేస్తున్నావ్ భాస్కరం?"

"చెల్లాయిదగ్గర సెలవు తీసుకుంటున్నాను పద్మా"

'మాలతి' అనడం మాని 'చెల్లాయి' అనడం ఇది అతని జీవితంలో రెండోసారి. "చిన్న వాళ్లకు దణ్ణం పెట్ట వచ్చా" అన్నాను.

"చెల్లాయివిషయంలో తప్పులేదు పద్మా" అన్నాడు.

తర్వాత భాస్కరం వెళ్లి పోయాడు.

బావ ఒంటరిగా మేడమీద పచార్లు చేస్తున్నాడు. అతనిదగ్గరికి వెళ్లాను. చాలా కోపంగా వున్నట్టూ, వ్యగ్రుడైపోయినట్టూ వున్నాడు.

"బావా, అక్కయ్య చేసిన పనికి కోపం వచ్చిందికదూ. తప్పుగా అర్థంచేసుకోకు బావా— స్త్రీహృదయం ను వ్యర్థం చేసుకోలేవు—మీమొగాళ్లు మిమ్మల్నే మీ రర్థంచేసుకోలే రసలు. స్త్రీలో ఎన్నో మార్పులు వాళ్లకే తెలీకుండా వస్తాయి బావా. వాటిని మీరు—మొగాళ్లు—మీ అభిప్రాయాల కనుగుణంగా అర్థంచేసుకుని గుణవోషవిచారణ చేస్తారు. అక్కయ్య విషయంలో ను వ్యలాగే ప్రవర్తిస్తున్నావు బావా. అదే నీకు తగదు. స్త్రీలో ఊహించుకోలేని మార్పుల్ని తెచ్చిపెడుతుంది ప్రేమ. వాటి పరిమాణాన్ని అసలు ఊహించలేరు. భాస్కరం అంటే మాలతికి అలాంటి

ప్రేమే. అది అతన్ని అన్నయ్యలాగే ప్రేమించింది. చిన్నదాన్ని, నీకు చెప్పతగ్గదాన్ని కాను— అయినా ఆలోచించవూ?"

"నా కెవరిమీదా కోపం లేదు పద్మా....."

అన్నాడు బావ.

అక్కయ్యకు వ్యాధి తిరుగుముఖం పట్టింది. తగ్గిపోయాక ఒకనాడు భాస్కరం తనకిచ్చిన పటాలను చింపిపారేసింది. బావ అదిచూశాడు. ఎంత బాధతో అవి చింపగలిగిందో గమనించాడు. అతని హృదయం నీరైపోయింది. అతనిచేత ఎన్ని తిట్లు తిన్నా ఆ పటాల్ని ఇంతవరకూ పదిలంగా దాచుకుంటూవచ్చింది కాని ఇవేళ ఆఖరుకు చింపిపారేసింది.

"మాలతీ" అన్నాడు.

"వస్తున్నా" అని దగ్గకు వచ్చింది. దాన్ని తన కాగిలిలోకి తీసుకుని—

"నవ్వంటే నాకేం కోపం లేదు మాలతీ—మీ అన్నయ్యిచ్చిన పటాలలా చింపేశా వేం? నిన్ను నే నర్థంచేసుకున్నా మాలతీ—"

అతని కళ్లలోకి చూసి మళ్లీ తల దించేసింది మాలతి.

రెండేళ్లు గడిచిపోయాయి. అక్కయ్యకు కొడుకు.

నాకస్తమానం వాణ్ణే ఎత్తుకో బుద్ధి అవుతుంది. ముగ్గురం యావనంలో వున్నాం. ఏ విచారాలూ లేక కాలం గడిచేస్తున్న దినాలవి. హఠాత్తుగా ఒకనాడు "చెల్లాయిని చూడాలి" అని భాస్కరం దగ్గర్నుంచి తెలిగ్రాం వచ్చింది. అందగం వెళ్లాం. భాస్కరం టి. బి. తో బాధపడుతున్నాడు. అతన్ని చూడగానే అక్కయ్య ఒకటే ఏడుపు— "ఇలా అశ్రద్ధ చేశావేం" అంటో.

"నాకు బతకాలని లేదు. నా కెవరూలేరు. దానికేం గాని నా వెనకటితప్పులు తుమించవా చెల్లాయి! ఆవేళ నిద్రపోతోంటే నే నీ దగ్గర సెలవు తీసుకున్నా.

ఇవేళ మళ్ళీ చూశాను నిన్ను. శాశ్వతంగా సెలవు తీసుకుంటా చెల్లాయి. నన్ను మరిచిపోవమూ....."

తరవాత నాకేసి తిరిగి "నువ్వు దేవతవు పద్మా. మాఅందరి జీవితాలూ దుఃఖముయాలూ కాకుండా రక్షించావు. ఆవేళ నన్ను వెళ్లి పొమ్మన్నావు. ఇవేళ లోకం ఎగుటనుంచే వెళ్లిపోతున్నాను. తప్పకుండా తుమించు చెల్లాయి. మీరిద్దరే నాకు చెల్లాయిలు."

భాస్కరంహృదయంగా తలపెట్టి ఏడుస్తూ అన్నాను: "నిన్నెంతో అగౌరవపరిచాను. నీచుడన్నాను. ఇంకా ఎన్నో అన్నాను. తుమించమని అడగడానికి కూడా నా కర్మత లే దన్నయ్యా" ఆ పైన ఇక చెప్పలేకపోయాను.

చనిపోయేముందు మాపాపని దీవించాడు. అందరికీనీ చూశాడు.

- చెల్లాయి!
- పద్మా!
- ఈశ్వరం!
- సెలవు!

అక్కయ్య తెలివితప్పి పడిపోయింది. బావ కళ్లనీళ్లు గుక్కుకున్నాడు.

మరొక రెండేళ్ళు గడిచాయి. అక్కయ్యకూడా భాస్కరం అన్నయ్యను కలుసుకుంది. చనిపోయేసరికి అక్కయ్యకు ఇరవై అయిదేళ్లుమాత్రం. లోకంలో సౌందర్యవతుల్లో ఒక్కరై లోపించింది. చనిపోయేముందు అది నాకు వప్పగించి వెళ్లినవి మూడే వస్తువులు— దాని డైరీ, పాపడు, బావ!

కన్నీళ్లతో స్వీకరించాను. 'అమ్మా' అని ఏడ్చే బాబీని గుండెకు అదుముకున్నాను.

"మీ అమ్మను నేనే బాబీ" అని వాడి కెలా నచ్చజెప్పను ?

బావ పాపం వెట్టివాడు. "పద్మా, ఇక్కడే వుడియిల్లు దిద్దుకోంటావా "

ఎంగుకు వొప్పకోను ? అక్కయ్యస్పృతి చిహ్నం బాబీయేగా ? ఆమాత్రానికే ఎంతో కృతజ్ఞత చూపా డతను.

"నీఅందం చూస్తే మీఅక్కయ్య జ్ఞాపకం వస్తుంది పద్మా"అంటాడు.

అక్కయ్యఅందంలోనాఅందం ఎన్నోనొంతు ? ఒకనాడు అక్కయ్యడైరీ చదువుకున్నాను. భాస్కరాన్ని గురించిన చర్చ కన్పించింది. అక్కయ్య ఇలా రాసింది:

"భాస్కరానిది చాలా వింతైన మనస్తత్వం. అతనిలో నన్ను చూస్తే subconscious(వ్యక్తావ్యక్తం) గా కామంప్రజ్వలించే దనుకుంటాను. ఈశ్వరం ఈర్ష్య పడుతున్నా డనేసరికి అది మరీ ప్రజ్వరిల్లేది. కాని ఎప్పుడూ అతనికి నేనంటే సోదరీప్రేమే ఉండేది. కాకపోతే ఆనాటిరాత్రి అలా వెళ్లి పోతాడా? అతని మనస్తత్వం గ్రహించడానికే ప్రయత్నించా. "నిన్ను ప్రేమించా" నన్నాను. "నానుదుటిమీద ముద్దెట్టకో" మన్నాను. పర్యవసానం ఆతను నన్ను సోదరిలాగానే ప్రేమిస్తున్నాడని తేలింది.

ఈశ్వరం ఈర్ష్యపడ్డం లేదని తెలిసేసరికి— అతనికి తెలియకుండానే ఆ subconsciousnessలోని కోరికకు దెబ్బతగిలింది. అతని మనస్సులో అతనికి తెలీకుండానే ఎంత ఘోరయుద్ధం జరిగిందీ?" ఇలా రాసింది.

అక్కయ్యముఖంలో ఎంతగా అందాలు ఒలికేవో దాని ప్రేమలోకూడా అంత అందం ఉంది; పవిత్రత వుంది.

అక్కయ్యది స్త్రీహృదయం— చాలామంది స్త్రీలకు మగహృదయాలుంటుంటాయి.

'పిన్నీ'అంటో బాబీ వచ్చాడు. ఎత్తుకుని ముద్దెట్టుకున్నాను.